

“Eco-TIRAS”
International Association
of River Keepers

Asociația Internațională
a Păstrătorilor Rîului
”Eco-TIRAS”

Str. Teatrăla 11A, Chișinău, MD-2012, Moldova
Tel. /Fax: (+373-22) 225615, 550953. E-mail: ecotiras@mail.ru
Codul fiscal: 1012620005971
E-mail: ecotiras@mail.ru; www.eco-tiras.org

13 august 2022

Cancelaria Guvernului RM

Re: Comentariile la proiectul Strategiei “Moldova - 2030”

5.13. Dezvoltarea durabilă a agriculturii

Acum în proiect:

Alocarea resurselor pentru cercetare științifică și dezvoltarea unui sistem național integrat de lacuri de acumulare a apei pentru irigare, inclusiv prin racordarea sistemelor municipale de canalizare a apelor pluviale (O1.1, O1.2, O7.3, O10.1-O10.4).

Comentariu:

Abordarea propusă a politicii apei în domeniul agriculturii prin construcția de rezervoare nu corespunde ideilor moderne despre adaptarea la schimbările climatice prin îmbunătățirea regimului hidrologic. Rezervoarele vor crește doar pierderile de apă din cauza evaporării și uciderii râurilor mici, construcția lor este costisitoare și va provoca conflicte de apă în bazinele hidrografice a râurilor mici și mijlocii. În prezent, există o deteriorare a regimului hidrologic, asociată cu absența zonelor naturale de protecție a apei și a fâșiilor de râuri și lacuri, a legii nerealizate privind rețeaua ecologică și a unei suprafețe extrem de reduse de păduri. Prin urmare, măsurile de adaptare durabilă sunt plantarea de centuri forestiere de înaltă calitate, stimularea plantării de păduri private pe terenuri agricole și refacerea zonelor de protecție a apei și a centurilor în natură.

Propunerea:

În loc de aliniatul mai sus:

- Restabilirea rețelei ecologice pe teritoriul țării în natură, restaurarea zonelor de protecție a râurilor, stimularea plantărilor pădurilor private pe terenurile agricole private, racordarea sistemelor municipale de canalizare a apelor pluviale (O1.1, O1.2, O7.3, O10.1-O10.4).

5.14 Politici și management în domeniul sectorului forestier

- Elaborarea proiectului național de împădurire și extinderea cu cel puțin 50 mii ha a suprafețelor împădurite prin valorificarea terenurilor degradate din fondul terenurilor cu destinație agricolă și alte categorii de terenuri (O1.1, O1.2, O4.3, O5.1, O9.2, O10.1-O10.4).

Comentariu: De ce 50 mii ha și nu 100 mii ha, cum este proclamat de Președinte Maia Sandu?

5.21 Dezvoltarea transportului naval

- În cadrul programelor de cooperare transfrontalieră cu România, curățarea și amenajarea albiei râului Prut pentru asigurarea navigației fluviale de la estuar până la portul fluvial Ungheni și reabilitarea elementelor portuare și de acostament (O1.1, O1.2, O2.1, O10.1).

Comentariu:

În condițiile schimbării climei realizarea acestei propunerii este foarte problematică și există un pericol serios de a utiliza acest punct pentru simplă extragerea nisipului și prundișului din lunca minoră a râului cu scopurile comerciale, care va duce la distrugerea ecosistemului. Aceste tendințe observăm din partea businessului a ambelor state riverane.

Propunerea:

Se exclude acest aliniat.

5.23 Politici și management în domeniul protecției mediului

- Asigurarea funcționării complexului hidroenergetic Nistean (O9.2, O9.3, O10.3). și p. următor.

Comentariu: În principiu, nu prea mult depinde de la poziția Rep. Moldova în acest domeniul.

Propunerea: Reformularea ambelor puncte relatate la Complexul hidroenergetic Nistean:

- Prin realizarea de evaluări cuprinzătoare bazate pe evidențe privind impactul complexului hidroenergetic și sensibilizarea opiniei publice, inclusiv a comunității internaționale și negocierile cu Partea Ucraineană în cadrul Comisiei Nistrene, asigurarea funcționării durabile, cu minimizarea impactului negativ asupra ecosistemei fl. Nistru, a complexului hidroenergetic Nistean (O9.2, O9.3, O10.3).

Propunerea la 5.23: se adaugă punctual adițional:

- Asigurarea accesului deschis, simplu și nediscriminator la datele de monitoringul de stat a elementelor de mediu.

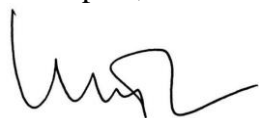
5.5 Guvernare eficientă bazată pe evidențe și știință

- Integrarea datelor statistice oficiale și altor evidențe pe întreg ciclul de politici publice (O7.1, O7.3, O2.1-O2.4).
- Asigurarea tratamentului juridic și accesului echitabil al organizațiilor de cercetare de drept public și privat la oportunitățile de finanțare în cadrul programelor naționale și internaționale (O7.1, O7.3).

Propunerea:

Chestiunea de dezvoltare a științei în țara trebuie să fie dezvoltat mult mai detaliat.

Cu respect,

Ilia Trombițki
Dr. în Biologie,
Director executiv
ilyatrom@mail.ru
0691216726